
Kolwal yet
Tzalak'ulal
yetoj Ikane

*Chihilletoj wan Ikane
June yey*

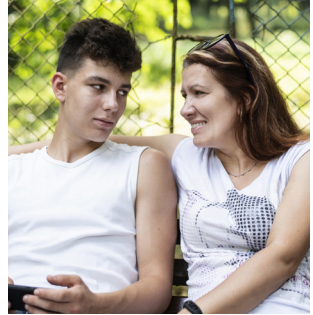
Washington State Department of
CHILDREN, YOUTH & FAMILIES

Kolwal yet Tzalak'ulal yetoj Ikane

Wan kolwal yet Tzalak'ulal Ikane (FRS, yetoj stz'ib'al yin inglés) Jatón jun stxolilal sab'ehal yihilontoj jeb' ach'e k'opo yetoj ikane ehok yin jowal, jatón chiske' yihontoj junoj ach'e yin yetoj yin emantaj yul snaa, k'an chisjije watx' b'eyb'ale yul naa, chisq'anb'ane te' jowalat te', ma junojxa spenahil stxool junoj mame txutxehal. Jun chiyujteyil jun stxolilal FRS jatón steynele, yiptzele, ya'letzalaj junoj mametxutxehal yetoj tahineb'al b'ahil yok jeb' ach'e yin k'am chikankan jeb' yinlaj te' naa.

Jun stxolilal:

- Chiyiltoj jeb' ach'e yin 12 chihapni yin 17 ab'il.
- Chisey ya'on ch'ib'oj jelanile yetoj stxool junoj mame txutxehal yin spajtzele ya'ilal yet jeb' ach'e yin junoj sya'ilal, unin chiyoché jeb' kolwal ma jowal.
- Chisk'ub'a yetoj yiptzene jun junk'ub'ahil yetoj ikane.

Wan mame txutxe matol ach'e chiske' sq'anon jeb' yoktoj yin stxolial FRS yawten b'ey central yet admisión b'ey 1-866-363-4276. Junoj tahinewom, mulnawom a'on kolwal yet DCYF, yipalil taynewom konob', jun spixanil jun HOPE, jun Spixanil Kalob'al yet (CRC, yetoj stz'ib'al yin inglés) a junoj b'ey chiskol sb'a yet ab'alil wan ach'e chiske'pax jawawi yin sb'i jun ach'e ma yin sb'i jun smam yin jaq'anon wan kolwal.

Jun mulnawom yet kolwal joj awoj tet jun ikane yul jun stihempohal 24 horas yintaj tet jun chihalehok'oj yul sq'ab' jaka ya'oni, yin k'an chihoki wan slahob' jujub'ial yetoj k'u chiq'inteley, yu yok stxolilal jun q'ane yetoj jun ilwal. Jun mulnawom yet kolwal, jun ach'e yetoj jun ikane joj q'anab' jeb' yib'an jun jowal ehok ti' nanik' yetoj wan stzetal jeb' ek' tet chisq'anb'ane jeb' yin wa'nen'ok jeb' sya'ilal.

Wan kolwal wa'neb'il jeb' yin sjunk'unele jun ach'e yetoj smamstxutx. Wan kolwal chiske' yihon'aaj, asanxin k'am jeb' ya'yeli tet:

- Ilwal Ikane
- Kolwal b'ey chihoktoj ikane yin txenne stihempohal
- Sq'anehal yin seyleyila yin yek'b'antoj sq'anoni te' jowalat te' yetoj/ma kuyu
- Sq'anehal yet kolwal yet swatx'ilal yul nab'ale chiyahoktoj jeb' Kolwal Eyman Smasanil (WISE, yu stz'ib'il yin inglés) tatol sjihanil ye
- Chihapnihokoj yin yahon'oktoj stxool q'anleb'al yet Ach'e ey Syahilal b'ey ehokoj (ARY, yetoj stz'ib'al yin inglés) matol jun Unin chihocheni Kolwal (CHINS, yu wan st'ib'al yin inglés), yet chiq'anle

---

Stujanil tet Jeb' ach'e yetoj Mametxutxe

Ilwal Ikane

Jun ilwal yin ikane chiyamihokoj yab'ixal yin yab'chahokoj yin watx' jaxka wan yipalil, yocheb'en yetoj tzetal ey tet jun ikane yetoj jaxka tzet yetal chiya'kanoy yin jowal ikane yet kutihempohal ti'. Wan ilwal chitz'ajna jeb' yetoj skolwal wan mametxutxe yetoj wan ach'e yin yilchatej tzet yeta ley tet jun kultab'al yetoj/matol kolwal yet DCYF chikolwahokoj yin yajanil jun jowal ikane yetoj tol eyk'al jun junk'ub'ahil yet ikane. Wan sq'anehal tet tzetal ey chiske' ya'on tet kolwal yoktoj ikane yin txene stihempohal, ilwal yek'b'antoj sq'noni jowallat te' kolwal yet watx' nab'ale yetoj WISE.

Ach'e yin Syahilal (ARY, yetoj stz'ib'al yin inglés)

Jun ley yet estado yet Washington chiyalkanoj tet jun Ach'e yin Sya'ilal (ARY) jaxka junoj yalixhto sq'inal:

- (a) Tol k'an tzet chihapni b'ey snaa yalantoj jun 72 horas yutoxin yin man yotajoj smam stxutx jun ach'e;
- (b) Tol eeltoj yin stolilal yet jeb' ametxutxe yet jun ach'e chiyahokoj yalan sya'ilal yet swatxilal staunele ma tet junojxa anima; matol
- (c) Tol ey syahilal yin yek'b'antoj sq'anoni te' jowalat te' yin k'am sowalil sataj ley tukankanoj jaxka ya'on yek'b'antoj sq'nalley jowallat te'.

Sowalil chiha'le tz'ajchaj jun ilwal ikane yalanto k'anto chihalehokoj jun q'anleb'al yet ARY. Jun q'anleb'al ti' wan mametxutxe ma maj yul sq'ab' ekan ekoy sataj ley yin yillettej jun ach'e lalan seyon jeb' skolwal jun ley yet jeb' yalixhto sq'inal ya'lekanoj tzet yuhalil nab'ale jun ach'e chiyi b'eyoj. Junti' ib'il'ok yu q'anoni tet jun ach'e tol chihoktoj stxool junoj kuyu, itoj stxolilal wan jun mametxutxe yetoj yapni yin kolwal yet kuyu. Jun Yaaw chiske' yalon tet jeb' mametxutxe chihoktoj jeb' stxool kukyu ma junojxa kolwal b'ey chiske' yapnihok jeb' yin sq'noni ARY. Wan mametxutxe jijlom joyyun ya'on stool jaxka jun stxolilal mulnahil chihalle yu Yaaw.

Unin Chiyoché Kolwal (CHINS, yu wan stz'ib'il yin inglés)

Yet jun chiha'on kuyu, chikahi yetoj laan yetoj ma junojxa ip laantajwal yetoj k'am chihapnihokoj spajtzen yin watx' jun jowal stxool jun ach'e yetoj wan smam yetoj jun ach'e chiyoché chitoo kahihek'oj b'ey junojxa naa yet ikane, jun ach'e ma jeb' mametxutxe chiske' yahon'ok jeb' junoj sq'anleb'al CHINS.

Jun ley yet estado yet Washington chiyalkanoj tet jun Unin tol Chiyoché Kolwal jaxka junoj yalixhto sq'inal:

- (a) Tol eltoj yin stxolilal yet mametxutxe yet jun ach'e yutuxin jun sb'eyb'al jun ach'e chiyakoj yin sa'ilal swatx'ilal, stainele matol swatx'ilal jun ach'e ma junojxa anima;
  - (b) Tol x'alehokoj yul sq'an wan yaaw jin k'am tzet ek'oj yin k'am chihalle tet yin jun stihempohal yin txenne 24 horas junne yeyoj yin kaheloy ma ek'b'an tx'ojtx'j ye jul snaa junoj jeb' mame txutxe, jun CRC, junel chihalehokoj yinlaj naa ma junel chihalehokoj chihalley yu ley; yetoj
    - (i) Tol stx'oxeltoj jun ya'ilal yow ya'oni yin yek'b'antoy sq'anoni jowalat te'; matol
    - (ii) Tol stx'oxeltoj sb'eyb'al chiyitej sya'ilal mimam yin ya'ilal yet watx'il, staynele matol swatx'ilal yet unin ma yet junojxa anima; matol
  - (c) (i) Tol Chiyoché:
    - A. Wan kolwal sowalil yetoj wan lob'e, chiskol sb'a, yilletoj yu antewo anima, spichley a skuyu; matol
    - B. Kolwal wa'neb'il yin yilletoj matol schale eltej sb'a ikane;
  - (ii) Tol k'am chiske' yoktoj yin wan kolwal ti' ma tol chiyintajneheltoj yin q'anoni;
  - (iii) Jatón jeb' mametxutxe chitx'on'eltoj yipalil yin chilán k'an chisatmohaj yin ey stxolila ikane matol k'an chiske' yo jeb' matol k'an sb'ejanil jeb' yetoj yihon b'ey sb'a yetoj yipalil yin yeehek'oj stxolilal ikane; matol
- (d) Tzet yetal jun "unin chitxonley yetoj smimanil".

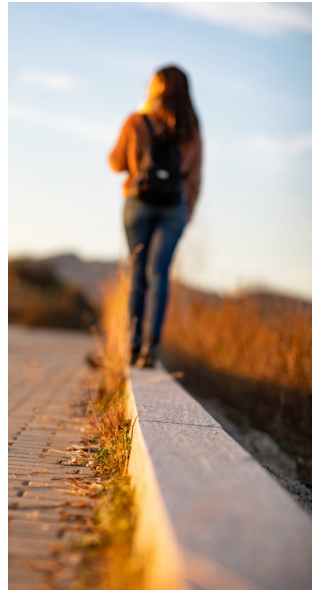
Lwan ametutxe hiske' yahon'oktoj jeb' sq'anleb'al CHINS yet wan cya'on yille yoki yib'an jun ach'e ekan eyoj yin jun alb'il kanoj yalanto wan ti' ek' jeb'. Jun ach'e ma tol jun mulnawom yet kolwal yet DCYF chiske' yahon'oktoj jeb' junoj sq'anoni CHINS ta junoj wan yalanto tzetal ey, jaxka wal tatol wan mametxutxe k'am chiyohe jeb' chikahihek' jun ach'e b'ey snaa keytu' k'a chiske' matol k'a chiske' yahon'ok yin stxolilal junojxa kalub'al yin chikahi ek'oj.

Jun anima cchiahoktoj sq'anoni sowalil chist'oxeltoj tol swa'nenaj jun jowal tu', tol xax lawi jeb' smasanil wan sk'exanil wat' yetoj tol wat' tet jun ach'e skahi ek'oj yin snaa ja apa jun yikan chiyi' b'eyoj junoj spateb'al. Sowalil chilawi junoj ilwal ikane yetoj junoj mulnawom chih'aon kolwal yet DCYF yalanto yet k'anto chihoktoj sq'anoni CHINS.

Tatol jun ley hiya' sti' yokkanoj yin jun snaa, jun ach'e tol wat' chikahi ek'oj yetoj yikan a junoj swatx' animahil junoj yikan. Jun DCYF hiyiltoj yet chihokkanoj yetoj chikolwahokoj jun b'ey chih'a'ley kolwal tal tol jun unin ehokoj b'ey jun naa b'ey chih'a'le ch'ib' yetoj licencia matol junoj ikane a junoj ikane k'am chihochele licencia. Tatol jun ley chiya' jun ach'e b'ey junoj naa yin k'am licencia yetoj yin k'am tzetal stxool ika, jun DCYF stanb'al jaxka ya'oni yetoj yab'ixal tet jun ley jaka ya'on jun tzertal ti'. Wan mametxutxe matol jun DCYF chiske' sq'anoni yin staneyoj jun stxolilal ley CHINS tak'am chiske' ya'on kolwal yutol:

- (a) Jun ach'e k'am chib'et yin skawxi sta'e ti'oj yu jun ley yul jun 30 k'u juneyeyoj ma ek'b'an;
- (b) Wan mametxutxe ma jun ach'e, ma smasanil jeb', k'am chiyoche chikolway yin yahon oktoj sb'a yetoj chiyitej yin schischaleeltej sb'a yetoj yikan; matol
- (c) Jun DCYF xlawi smasanil wan tzetal ey tet yetoj schaleheyoj chih'a'on junk'oj ey sb'a jeb'.

Jun ley yakoj jun yab'ab'ahil yet yilletoj yul jun stihempohal 90 k'u yin seylehila sb'eytoj jun ikane yin yillen eltej sb'a jeb'. Tatol jun ach'e k'an chiske' smeltzotej b'ey snaa yet chihawtele yin seylehila, jun ach'e chiske' yek'oj yin jun wajeb' stx'aw stihempohal. Jun ley swa'nen'ok yin stxolilal wan mametxutxe chihoktoj yin kolwal yin ya'on kolwal yin schaleeltej wan ikane yin eyanil.

Stzetal K'ultajb'al

Kolwal yin Yilletoj

Yin jun eymanil chiyakoj yalan sya'ilal jun q'inale, awan b'ey 9-1-1. Yin yihon kolwal yet swatx'il nab'ale, chikuq'an ehach chach awi b'ey kolwal yet Sq'anehal yet watx' Nab'ale yet Estado yet Washington b'ey 1-833-303-5437 yetoj chach q'anab'i yetoj jun eyskuyu yin sq'anehal. Wan unin yetoj wan ach'e cchisikle yu Medicaid yin chihapni 21 ab'il sq'inale ey yochb'en skalhahek'oj yib'an b'eyb'ale chiske' sikle yin kolwal ya'il yu stxolilal Kolwal Eymanil yin Yilletoj Smasanil (WISe, yu stz'ib'il yin inglés). WISe chiske' ya'le b'ey snaa yetoj b'ey k'ultajb'al.

Tatol ey majtxekel chisna' smahon kam sb'a, chikuq'an ehach chach awi b'ey jun Línea Nacional de Prevención yet Suicidio b'ey 1-800-273-8255.

Yin chawi ab'ix yib'an stxolilal yet watx' nab'ale matol snaahil b'ey chiwa'xi amb'al, wan ach'e ma wan mame txutxe chiske' yawi b'ey Línea yet Kolwal yet Recuperación de Washington, Chihilchahok yet 24 horas, b'ey 1-866-789-1511. Jun jit'antoj chicchahon Kolwal chiya'a' yahon oktoj sb'a yet ey sya'ilal yetoj sq'anehal yet kolwal yin eantaj yeeyetoy ya'yab'li tet jeb' hikahihek' yul estado de Washington.

Yet q'anleb'al yib'antoj etnem yetoj yin k'a chihilletoj tz'ulik unin a yalixh unin chitxonlley smimanil ma yu Yihon Stumin yiin (CSEC, yu stzib'al yin inglés), awte b'ey 1-866-ENDHARM (1-866-363-4276).

Tatol chawoche yechal jun juunti' yin ya'on skawxi ma junojxa ti'ehal, chikuq'an ehach chach awi b'ey Q'ane yetoj wan Chisyab'a sb'a yet DCYF (1-800-723-4831 | 360-902-8060, ConstRelations@dcyf.wa.gov).